

ኤልያስ ክፍሌ—“ዘ አልማይቲ” (The Almighty)

መዝገቡ ሊባን (segel43@gmail.com)

ኤልያስ ክፍሌ ሰሞኑን ኤርትራን እና ግንቦት ሰባትን አስመልክቶ እያወጣቸው ያሉትን “ጽሁፎች” እና እሱን አስመልክቶ በየድረ-ገጹ የወጡትንም ጽሁፎች አንብቤያለሁ። እውነትን መሰረት እስካደረገ ድረስ፣ ድፍረት/አለመፍራት በማንኛውም ሙያ ውስጥ መኖር ያለበት ይመስለኛል። በጋዜጠኝነት ሙያም ጭምር። እነ እስክንድር ነጋ፣ ርዕዮተኛ፣ ወብሸት እና ሌሎቹንም ጋዜጠኞች ያስቧል። እነዚህ ድፍረታቸው የጋዜጠኝነት ስነ-ምግባር እና ደንብን የተከተለ ይመስለኛል። ኤልያስ ክፍሌን “ደፋር ነው” የሚሉ ሞልተዋል። ይኸ ድፍረት አይመስለኝም። ኤልያስ ያነሳው ጉዳይ በጣም ጥልቅ የሆነ ኢንቬስቲጌቲቭ ስራ የሚያስፈልገው ነው። እንጂ “ይኸው ያልኩት ደረሰ! ጄኔራል ከማል ድምጹ ተሰምቶ አያውቅም...” አይነት የመላምት ሃሳብ መጻፍ ጋዜጠኝነት አይደለም። በብዙ ሺ ማይል ርቀት ተቀምጦ አገር እና ህዝብን ማተራመስ እና ማምታታ ድፍረት አይመስለኝም። ከመላምትም በላይ የ“አሉ” (hearsay) ጋዜጠኝነት ነው።

ኤልያስ ክፍሌ ኢሳያስን አስመራ ድረስ ሄዶ ተሳልሞ “ታለም ሁሉ ለኢትዮጵያ የቆመ ታላቅ ሰው” አድርጎ ለመሾም ያሳየውን “ድፍረት” ያህል አሁን ደግሞ እዚያው ሄዶ፣ ኢንቬስቲጌት አድርጎ፣ ወይም ኢንቬስቲጌተር ቀጥሮ፣ አለዚያም ባገኘው ሰዋራ መንገድ ሁሉ ገብቶ፣ ስለ ጄኔራል ከማልም ሆነ ስለ ዘመነ ካሴ እውነቱን በመረጃ ማሳየት መቻል ያለበት ይመስለኛል። ኢሳት የዘመነ ካሴን ድምጹን ራሱን አቅርቦ አስምቶናል። ከዘመነ ካሴ ጀርባ ሽጉጥ ደግሞ በግድ የሚያናገረው ሰው መኖሩን በመረጃ ማሳየት ደግሞ የኤልያስ ስራ ነው።

ኢሳያስን ያመቱ ምርጥ “ኢትዮጵያዊ” አድርጎ የሾመበትን ዜና ኤልያስ ራሱ የፈጠረው እና የሰራው ዜና ነው። ምንም አይነት ማስረጃ አላቀረበልንም። ይኸ ጀብደኛ ጋዜጠኝነት ነው። ወንጀለኛነትም ነው። ኤልያስ ከኤርትራው ኢሳያስ እና አጠገቡ ከነበሩ ሰዎች ጋር ያን ያህል በፍቅር ፈዞ ደንግዞ በነበረበት ሰዓት የሱን ዜና እና ዘገባ ሰምተው እና ኤርትራ በረሃ ገብተው በኤርትራ ደህንነቶች/ወታደሮች ሞት እና እስራት ለደረሰባቸው ሰዎች (እሱ እንደሚለው ደርሶባቸው ከሆነ) ሁሉ ተጠያቂ ሊሆን ይገባው ነበር። በራሱ ኤልያስ ቅስቀሳ እና ውትወታ ኤርትራ ምድር ሄደው ስላለቁት ሰዎች (አሁንም እሱ እንደሚለው እስራት፣ እንግልት፣ አልቂት እና ሌላም በደል ደርሶባቸው ከሆነ)፣ ለዚህ ታላቅ ጥፋቱ “አጥፍቻለሁ/ተሳስቻለሁ” ለማለት ትንሽ የሞራል ብርታት ማጣቱ ያሳዘናል።

ኤልያስ “ጋዜጠኛ” ከመባል ይልቅ፣ አተራማሽ እና ጀብደኛ ጋዜጠኛ ነው ሊባል የሚገባው። ይኸን ሁሉ ጀብደኝነቱ በማወቅም ባለማወቅም ሊሆን ይችላል። የኤልያስን አብዛኛውን “ዜና” እና “ዘገባ” ባነበብኩ ቁጥር ሁሌም ትዝ የሚለኝ የዛሬ ሰላሳ አመት አካባቢ ያነበብኩት “The Almighty” ነው። አሜሪካዊ ደራሲ “ኧርቪንግ ዋላስ” ከሚታወቁባቸው ድንቅ መጽሐፎቹ አንዱ ነው። ታሪኩ የሚያጠነጥነው፣ የአንድ ግዙፍ፣ ዝነኛ እና ሃብታም የሚዲያ ድርጅት (“ዘ ኒው ዮርክ ሪከርድ” ጋዜጣ) ባለቤት የነበሩ አባቱ ሲሞቱ፣ የዚያ ግዙፍ ሚዲያ ድርጅት እና ገንዘብ ወራሽ መሆን ብቻውን ያመጣለት ዝና፣ ያባቱን ያህል ዝነኛ እንዳላደረገው የተገነዘበው ልጅ (ኢድዋርድ አርምስተድ)፣ ካባቱም የገዘፈ ዝነኛ ለመሆን በሚሰራው ጉድ ላይ ነው።

የአባቱ ዝና ከሞታቸው ጋር አብሮ አልተቀበረም። በብዙ አመታት መልካም ስራቸው የገነቡት ጋዜጣ ማለት አባቱ፣ አባቱ ማለት ደግሞ ጋዜጣው ማለት ናቸው። ስለዚህ አባቱን የሚያስንቅ ዝና ለማትረፍ፣ “ኒው ዮርክ ሪከርድ”ን ከማንሃታን አልፎ በአለምም ዝነኛ በማድረግ ራሱንም ዝና በዝና ለማድረግ ቆርጦ ተነሳ። አቋራጭ መንገድ ሆኖ ያገኘው፣ ራሱ ዜና እየሰራ እና እያሰራ፣ (ጳጳስ በመግደል/ማስገደል፣ ከሌንደን እስከ ስዊዘርላንድ፣ ፈረንሳይ፣ ስፔይን እና እስራኤል ድረስ ዘልቆ እየገባ ተከታታይ በሆነ የሽብር እና አመጽ ማዕበል አለምን እየናጠ፣ ራሱ ዜናውን እየሰራ እና እያሰሰራ፣ ዜናውን ከማንም ቀድሞ ጋዜጣው ፊት ገጽ ላይ በማውጣት፣ አርምስተድ (The Almighty) ስሙን ካንዱ ያለም ጥግ እስከ ሌላው ጥግ አስጮኸው። አርምስተድ ባንድ አዳር፣ አባቱን በሚያስንቅ ደረጃ ዝና በዝና ሆነ።

አልዘለቀለትም። ካባቱ ጋር ከረጅም ጊዜ ጀምሮ ያገለገላቸው እና በኢንቬስቲጌቲቭ ሪፖርተርነት ተሸላሚ የሆነችው ጋዜጠኛ “ቪክቶሪያ ዌስተን” ዜናውን ሁሉ ራሱ እየሰራ፣ ራሱ የሚያወጣ ሰው መኖሩን ተጠራጥሮ ኖሮ፣ ተከታትላ ደረሰችበት። አርምስተድ በተራው ተጋለጦ እና ቪክቶሪያ ዝናውን ወሰደችበት። “ዝና ሙሉጭ ነው... ዝናን የተራብ ሁሉ ዝናን አያገኝም” ነበር ያለው በዓሉ ግርማ፣ አሮማይ ውስጥ። ጋዜጠኝነት እና ዝናን አስመልክቶ የተናገረው ነው።

በሰሩት ስራ ርቅቀት እና ጥልቀት ቢለያዩም፣ በኤድወርድ አርምስተድ እና ኤልያስ ክፍሌ መሃል ያለው ልዩነት አንድ እና አንድ ብቻ ነው--“ኤድዋርድ አርምስተድ”፣ ደራሲው ኧርቪንግ ዋላስ የፈጠረው ገጸ-ባህሪ ሲሆን፣ ኤልያስ ደግሞ በዕውን ያለ ሰው መሆኑ ነው።

ይህንኑ የኧርቪንግ ዋላስን መጽሐፍ አስመልክቶ አንዱ አንባቢ የሰጠውን አስተያየት መዝጊያ ላደርገው፡- “...Its sad to think that fame can be so overwhelming as to attempt to control others. ...”። ኤልያስ ከዝናም በላይ ሌላም ምክንያት ይኖረው ይሆን?